

Vergaderjaar 1989–1990

19 405

Wijziging van de gemeentewet, de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1966, de Wet op de rechterlijke organisatie en de Wet gemeenschappelijke regelingen inzake de parkeerbelastingen

C

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 29 september 1989

Bij Kabinetsmissive van 20 mei 1989, no. 89.012840, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, mede namens de Ministers van Justitie en van Verkeer en Waterstaat en de Staatssecretaris van Financiën, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een tweede nota van wijziging op het voorstel van wet tot wijziging van de gemeentewet, de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1966, de Wet op de rechterlijke organisatie en de Wet gemeenschappelijke regelingen inzake de parkeerbelastingen, met toelichting.

1. Naar aanleiding van de in het eindverslag (Kamerstukken II 1987/88, 19 405, nr. 8, bladzijde 2) gestelde vraag of de oorspronkelijk in artikel 276a, eerste lid, onder c, juncto artikel 284, tweede lid, van de gemeentewet voorgestelde fiscaal-administratieve sanctie strijd zou kunnen opleveren met artikel 6 van het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), wordt thans bij tweede nota van wijziging voorgesteld het schrik-tarief te laten vervallen. Daarvoor in de plaats wordt de mogelijkheid geboden op te treden tegen bepaalde overtredingen van bepaalde parkeerregels door

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 27 oktober 1989

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 20 mei 1989, nr. 89.012840, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State, zijn advies inzake de tweede nota van wijziging bij het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan de eerste ondergetekende en in afschrift aan de overige ondergetekenden te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 29 september 1989, nr. WO4.89.0284, bieden wij U hierbij aan.

1. Overeenkomstig de opmerking van de Raad hebben wij in de nota van toelichting een verwijzing opgenomen naar het Besluit kosten en interest douane en accijnzen (Stb. 1962, 335) ter illustratie van het feit dat ook elders in het belastingrecht niet onbekend is dat kosten van maatregelen en van toezicht in het belang van de belastingheffing ten laste van de belastingschuldige worden gebracht.

Helaas is het niet mogelijk gebleken de nota van wijziging te vereenvoudigen, omdat sprake is van een ingewikkelde materie die een zeer zorgvuldige wettekst vereist.

naheffing en kostenverhaal. Bovendien kan tot zekerheid van de betaling van naheffing en kosten de wielklem worden ingezet.

In de toelichting wordt een en andermaal benadrukt dat in de voorgestelde opzet elke mogelijke relatie met strafsancties is uitgesloten. Om die reden blijven ook de artikelen 21 en 22 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (verhoging bij niet of te late voldoening van belasting) buiten toepassing.

Naar het de Raad van State voorkomt, is de kernvraag of het kostenverhaal niet dient te worden aangemerkt als een materiële strafsanctie. Die vraag strekt zich mede uit tot het bijzondere middel van toepassing van de wielklem, die volgens de toelichting mede dient tot zekerheid voor de betaling van die kosten. De Raad is van oordeel dat deze vraag ontkennend kan worden beantwoord. Weliswaar is niet uitgesloten dat de belastingschuldige de betaling van belasting berekend naar een forfaitair bepaalde parkeerduur en het aanbrengen van de wielklem als punitief zal ervaren, maar voor het karakter van de maatregel is dit niet bepalend. Van meer belang acht de Raad dat de te verrekenen kosten worden vastgesteld aan de hand van relevante reële kostencomponenten en op basis van een nog nader vast te stellen berekeningsmethodiek en dat zulks in elke gemeente die van deze middelen gebruik maakt afzonderlijk zal geschieden. Voorts wijst de Raad erop dat ook elders in het belastingrecht niet onbekend is dat kosten van maatregelen en van toezicht in het belang van de belastingheffing ten laste van de belastingschuldige worden gebracht. Genoemd kunnen worden de kosten van bepaalde ambtelijke werkzaamheden inzake de douane en de accijnzen welke in bepaalde gevallen, zoals geregeld in het Besluit kosten en interest douane en accijnzen (Stb. 1962, 335), in rekening kunnen worden gebracht. Het verdient aanbeveling in de nota van toelichting hiernaar te verwijzen. De Raad betreurt het overigens dat de voorgestelde regeling een zo ingewikkelde wettekst vergt. De Raad beveelt aan deze zo mogelijk te vereenvoudigen.

2. Wat de toepassing van de wielklem betreft is het de Raad niet duidelijk of de maatregel haar volle

2. Het voorgestelde eerste lid van artikel 283b geeft de gemeenten de bevoegdheid bij belastingveror-

effect zal hebben, indien de wielklem niet onmiddellijk bij constatering van de parkeertijdoverschrijding wordt toegepast, doch eerst later door een andere gemeentelijke dienst.

dening te bepalen dat terstond nadat het aanslagbiljet aan de belasting-schuldige is uitgereikt dan wel aan het voertuig is aangebracht een wielklem kan worden aangebracht, teneinde te voorkomen dat het voertuig wordt weggereden.

Het staat de gemeenten vrij te beslissen of zij een dergelijke bepaling in hun belastingverordening op willen nemen en zo ja op welke wijze zij de wielklemtoepassing vervolgens organisatorisch vorm wensen te geven. Het maximale effect van de wielklem zal naar onze mening inderdaad pas worden bereikt, indien deze onmiddellijk bij constatering van niet betaling van de parkeergelden wordt aangelegd.

3. In het voorgestelde derde lid van artikel 283a van de gemeentewet wordt de mogelijkheid tot het maken van bezwaar op grond van artikel 24 van de Algemene wet rijksbelasting beperkt. Naar de mening van de Raad verdient het de voorkeur teruggaaf in dit geval onmogelijk te maken via de regeling betreffende de verschuldigdheid van het parkeergeld. Ook ten aanzien van voorlopige belastingaanslagen bepaalt de Algemene wet inzake rijksbelastingen dat daartegen geen rechtsmiddelen openstaan. Ambtshalve vermindering echter vindt in gevallen waarin zij tot een te hoog bedrag zijn opgelegd – ook naar de bedoeling – veelvuldig plaats.

3. In het voorstel wordt het onmogelijk gemaakt achteraf bezwaar te maken tegen het feit dat men – gezien de werkelijke parkeertijd – teveel geld in de parkeermeter heeft geworpen. De voorkeur van de Raad om deze bepaling – zonder de materiële betekenis ervan aan te tasten – op een andere wijze vorm te geven, wordt door ons niet gedeeld. Het voorgestelde derde lid van artikel 283a van de gemeentewet geeft naar onze mening helder en eenduidig aan wat bedoeld wordt, namelijk dat in de hier bedoelde situatie op geen enkele wijze een rechtsgang open staat.

4. In de toelichting op het vierde lid van artikel 283a van de gemeentewet wordt gesproken over de mogelijkheid dat het, nadat reeds een parkeertijdoverschrijding is geconstateerd, aannemelijk kan zijn te veronderstellen dat het voertuig in de tussenliggende tijd niet is verplaatst. Artikel 283a, vierde lid, bepaalt echter dat een naheffingsaanslag over een langere duur dan één uur slechts kan worden opgelegd, indien gebleken is dat er langer is geparkeerd. Aangezien de begrippen «blijken» en «aannemelijk maken» op het terrein van het fiscale recht elk hun eigen betekenis hebben waren de voorgestelde tekst en de toelichting daarop met elkaar in overeenstemming te brengen.

4. Het vierde lid van artikel 283a en de bijbehorende toelichting zijn met elkaar in overeenstemming gebracht.

5. In artikel 283a, tweede lid, is in verband met het gekozen systeem van voldoening op aangifte sprake van het heffingstijdvak. In het vierde lid wordt echter niet meer over een heffingstijdvak gesproken, maar over

5. De term «heffingstijdvak» in het tweede lid van artikel 283a is vervangen door de term «parkeren».

Op grond van artikel 19, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen is de gemeenteraad

een parkeerduur van een uur of langer dan een uur. In dit verband beveelt de Raad een consistent woordgebruik aan. Aan te geven ware welke toepassing zal worden gegeven aan het te dezen van toepassing zijnde artikel 19, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, dat bepaalt dat het heffingstijdvak door de minister (de gemeenteraad) kan worden aange-
wezen.

6. Voor een redactionele kanttekening moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State kan er zich mede verenigen, dat de tweede nota van wijziging met toelichting wordt ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten

**Redactionele kanttekening,
behorende bij het advies no.
W04.89.0284 van de Raad van
State van 29 september 1989.**

— In de eerste volzin van de artikelsgewijze toelichting op artikel 283a van de gemeentewet ware «parkeerbelastingen» te wijzigen in: de parkeerbelasting, bedoeld in artikel 276a, eerste lid, onder a.

vrij in het bepalen van de tijds-
eenheid waarop het parkeertarief van toepassing is. De forfaitaire parkeerduur van een uur in het voorgestelde vierde lid van artikel 283a is gekozen om een werkbare eenheid te hebben.

6. De redactionele kanttekening van de Raad is in de tekst van de artikelsgewijze toelichting verwerkt.

Wij verzoeken U de eerste ondergetekende machtiging te verlenen de hierbij gevoegde gewijzigde nota van wijziging met gewijzigde toelichting, alsmede afschrift van het advies van de Raad van State, een afschrift van het nader rapport en de oorspronkelijke tekst van de nota van wijziging met toelichting naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
D. J. W. de Graaff-Nauta

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes